

Европейският селскостопански модел

Как да се справим с глобалните предизвикателства

Дачиан Чолош

4 юни 2015 г. - София

Предизвикателства пред селското стопанство

- Да осигури производство за 9 милиарда души с хоризонт 2050 г.
- Климатичните промени да се разглеждат едновременно като предизвикателство и възможност
- Да действа в условията на по-конкурентен и отворен свят/пазар
- Нестабилността на пазарите ще се превърне в текуща реалност в селското стопанство
- Икономическата криза: предизвикателство (достъп до кредитиране, енергийни разходи, публични финанси в подкрепа на селскостопанските политики, разрешимост на въпроса с прехраната) **НО** И **ВЪЗМОЖНОСТ** (въпреки кризата, търсенето на храни ще нараства)

Обща селскостопанска политика в ЕС

- Еволюция от Контрол на пазара => Подкрепа на цените => Подкрепа на доходите
- ЕС се превърна в най-големия износител на селскостопанска продукция в света (по стойност на износа)

НО

- Без ръст на производителността в селското стопанство на ЕС през последните 10 години
- Последното разширяване доведе до радикални промени в селскостопанската структура на ЕС, засилвайки различията в структурата на земеделските стопанства
- Доходите на семейните стопанства са силно зависими от преките плащания
- Загуба на почвено плодородие и биоразнообразие в Европа
- Бюджетните ограничения в ЕС поставят под въпрос запазването на бюджета на ОСП в бъдеще

Еволюция на селскостопанския модел на ЕС: Последната реформа на ОСП

- Преразпределение на преките плащания, повече прозрачност и по-добра целенасоченост
- „Позеленяване“ – по-добро управление на природните ресурси
- Подпомагане на доходите на земеделските стопани: преосмисляне на ПП?, предефиниране на пазарните мерки и адаптиране към условията на нестабилност на пазарите?
- Продоволствена сигурност: доставки на пазара на ЕС и политика на износ/внос
- Управление на многообразието: на земеделски стопанства, на търсене и предлагане на селскостопанска продукция
- Инвестиции в качество и идентичност на храните

Какво да очакваме в бъдеще?

- Свързване на икономическата конкурентоспособност и социалните очаквания по отношение на селското стопанство, храните и селските райони
- Качество, многообразие и безопасност на храните/износ на продукцията с добавена стойност, главно в развиващите се региони
- Смяна на поколенията, достъп на млади фермери до земя
- Повишаване на производителността в източната част на ЕС при едновременно преодоляване на структурните проблеми
- Климатични и екологични задължения за селскостопанския сектор